

Høringsuttalelse fra Verdal kommune til Energistrategi for Trøndelag

Verdal kommune viser til høringsutkastet til energistrategi for Trøndelag og takker for muligheten til å komme med innspill. Vi ser positivt på initiativet til å utvikle en helhetlig strategi for energiforsyning og -bruk i fylket, og vi ønsker å bidra til en bærekraftig og fremtidsrettet energiløsning som ivaretar både lokale og regionale behov.

Overordnede betraktninger

Verdal kommune er en viktig industri- og landbrukskommune i Trøndelag og har et betydelig energibehov knyttet til både industriell produksjon og primærnæringer. Strategiens generelle del i innledningen gir et godt bilde av utfordringene med den omstillingen vi står overfor, når fossile energikilder skal erstattes av fornybare energikilder, og ikke minst mer effektivt energibruk. Figur 3 på side 7 i strategien illustrerer godt utfordringen vi står overfor hvor vekst i næringslivet sammen med omstilling til grønne energikilder gir oss et betydelig energiunderskudd både i 2030 og 2050. Selv om strategien peker på mange gode tiltak for å øke tilgangen på elektrisk kraft som er helt essensielt i energiomstillingen vi står overfor, savnes likevel flere kraftfulle tiltak som kan gi en raskere tilgang på kraft og tydeligere forutsigbarhet for næringslivet i regionen. Dette er viktig for å bidra til at næringsaktørene er komfortable med å gjøre krevende tiltak i sin grønne omstilling. Verdal er en av flere trønderske kommuner med betydelige punktutslipp av CO₂ og som må ha sikkerhet for tilstrekkelig krafttilgang for å oppnå nullutslippsvisjonen i egen kommune.

Vi er derfor opptatt av at energistrategien tar hensyn til:

- **Sikker og stabil energiforsyning:** Det er avgjørende at strategien sikrer tilstrekkelig tilgang på strøm for industri, næringsliv og husholdninger, samt at kapasiteten i strømmettet forsterkes.
- **Forutsigbarhet for næringslivet:** Lokale bedrifter, inkludert prosessindustrien, trenger klare rammebetingelser for energiforsyning og kostnadsnivå for å opprettholde og videreutvikle sin virksomhet.
- **Utvikling av nye energikilder:** Strategien bør støtte utvikling av fornybare energikilder som biogass, solenergi, vindkraft og miljøskånsom vannkraft, der dette er forenlig med lokale interesser.
- **Energieffektivisering:** Tiltak for å redusere energibruken i både offentlige og private bygg, samt i industrien, må ha høyt fokus.

Spesifikke innspill

1. Netttilgang og kapasitet

- Kapasitetsutfordringer i strømmettet i regionen må løses raskt for å sikre videre utvikling av eksisterende og nye næringer samt å gjøre næringslivet i stand til å gjøre nødvendige tiltak i den grønne omstillingen. Dette er noe Verdal kommune har høyt fokus på i omstillingen til en grønnere industripark på Ørin. Vi skulle gjerne sett mer fokus på konkrete tiltak for hvordan strømmettet skal utbygges for å øke omstillingsevnen i eksisterende næringsparker og næringsliv.

2. Lokal energiproduksjon og verdiskaping

- Verdal har et stort potensial innen solenergi på næringsbygg og offentlige bygg. Strategien bør legge til rette for videre utvikling og utnyttelse av potensialet som ligger i solenergi med fokus på virkemidler for å legge til rette for dette og for en god og enkel ordning for deling lokalprodusert fornybar energi som en sentral fremtidig energimiks.
- Kommunen er svært positive til solenergi på næringsbygg og offentlige bygg som en viktig løsning for lokal fornybar produksjon. Incentivløsninger og støtteordninger må på plass for å sikre at tiltakene gir lønnsomhet og prioriteres. Som en stor landbrukskommune er kommunen opptatt av at biogassproduksjon basert på biprodukter fra landbruket og husholdningsavfall også videreutvikles.
- Utvikling av vannkraft har fortsatt stort potensial i Trøndelag både i form av effektivisering av eksisterende vannkraftverk og etablering av nye miljøskånsomme anlegg. Det er politisk flertall i Verdal kommune for konsekvensutredning av miljøskånsom kraftproduksjon i Verdalsvassdraget og strategien bør ha fokus på gode prosesser omkring utnyttelse av potensialet som ligger i mer produksjon i elvekraftverk i aktuelle vassdrag i fylket.
- Energistrategien er utarbeidet før stortingsmeldingen om vannkraftverk i vernede vassdrag ble vedtatt. Stortingsmeldingen utgjør en betydelig endring og mulighetene dette åpner for bør innarbeides i energistrategien for Trøndelag gjennom å peke på hvordan dette kan bidra til økt kraftproduksjon og hvilke samfunns- og miljøhensyn som skal vektlegges.
- Vi erkjenner at ny vind- og vannkraftproduksjon vil være en del av den fremtidige energimiksen, men understreker samtidig viktigheten av lokal medbestemmelse og grundige konsekvensanalyser for natur, friluftsliv og lokalsamfunn. Samtidig bør strategien være tydelig på hvor i fylket viktige natur og friluftsområder skal ha forrang og hvor energiproduksjon kan aksepteres i et langsiktig utviklingsperspektiv.

3. Fjernvarme og energieffektivisering

- Strategien bør inkludere tiltak for økt bruk av fjernvarme basert på fornybare energikilder samt økt utnyttelse av restvarme fra industrielle prosesser.
- Energieffektivisering i kommunale bygg og industri bør stimuleres mer gjennom målrettede støtteordninger fra myndighetene.

4. Prioritering av tilknytning.

- Kommunen er positiv til at det bør sees på ytterligere tildelingskriterier tilknyttet prioriteringer av kapasitet i nettet, og støtter fylkeskommunens vurdering på at dette bør skje gjennom nasjonale føringer. Strategien tar høyde for at Trøndelag skal bidra til et slik arbeid, men vi mener at dette bidraget med fordel kunne vært konkretisert i større grad.

Avslutning

Verdal kommune støtter målet om en bærekraftig og robust energiforsyning i Trøndelag. Vi oppfordrer fylkeskommunen til å sikre en god balanse mellom energitutbygging, næringslivets

behov og natur- og samfunnshensyn for å sikre vår evne til å nå målene i den grønne omstillingen vi står overfor.

Energi i beredskapssituasjon er lite belyst i energistrategien og vi mener dette bør inkluderes sterkere i strategien. Med et så sterkt fokus på elektrisk kraft som energikilde, blir samfunnet sårbart i et beredskapsperspektiv dersom det ikke fortsatt settes fokus på en god miks av energikilder hvor ulike «lagringsformer» for energi inngår.

Videre ser vi frem til et tett samarbeid for å realisere strategiens mål på en måte som ivaretar både regionale og lokale interesser.